DOCUMENTS
TIPUS: Document
NOM: E-713-2025-Exp-395 4 Informe_CSJ
UNITAT: Secretari General

ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2025_00000000000000000000000056863
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu

REFERÈNCIES
EXPEDIENTS: C1210-0395/2025 - 15/09/2025 15:54
REGISTRE D'ENTRADA: 0713-2025 - 15/09/2025 15:51
SIGNATURES
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 22/09/2025 11:32

Consell Superior de la Justícia
Principat d'Andorra

INFORME: relatiu al projecte de Llei qualificada relativa al tractament de dades personals amb finalitat de prevenció, investigació o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals, incloent-hi la protecció contra les amenaces per a la seguretat pública i la prevenció d'aquestes amenaces.

ANTECEDENTS

Des del Ministeri de Justícia i Interior, amb data 2 de maig de 2025, es dona trasllat al Consell Superior de la Justícia del projecte de Llei ans esmentat que inclou la modificació mitjançant les corresponents disposicions finals de la Llei Qualificada de la Justícia, del Codi de procediment penal i de la Llei del ministeri fiscal als efectes establerts a l'article 37 de la Llei qualificada de la Justícia, endavant "el projecte". La sol·licitud es tramet amb caràcter d'urgència.

NORMATIVA I DOCUMENTACIÓ

- Constitució andorrana;
- Llei qualificada de la justícia, del 3 de setembre del 1993 i modificacions;
- Llei transitòria dels procediments judicials, del 21 de desembre del 1993 i modificacions;
- Llei del Ministeri Fiscal, de 12 de desembre de 1996;
- Llei qualificada del Codi de procediment penal de 10 de desembre de 1998 i modificacions;
- Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals i modificacions;
- Directiva de la Unió Europea 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016, relativa a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de les dades personals per part de les autoritats competents per a fins de prevenció, investigació, detenció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació de dades i per la qual es deroga la Decisió Marco 2008/977/JAI del Consell;
- Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciari;
- Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme;
- Llei 8/2004, del 27 de maig, qualificada del cos de policia;
- Llei 3/2007, del 22 de març, del Cos penitenciaria;
- Acord del Consell General sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei, de 26 de novembre del 2001;

PÀGINA: 1 de 26 DATA I HORA D'IMPRESSIÓ: 22/09/2025 11:34
Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

- Projecte de Llei qualificada relativa al tractament de dades personals amb finalitat de prevenció, investigació o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals, incloent-hi la protecció contra les amenaces per a la seguretat pública i la prevenció d'aquestes amenaces;
- Informe del Tribunal de Corts, de 12 de maig del 2025;
- Informe del Tribunal Superior de Justícia, de 12 de maig del 2025;
- Informe del Ministeri Fiscal, de 7 de desembre del 2003.

CONSIDERACIONS

Examinat al projecte de Llei tramès, cal fer les següents consideracions:

- **Pel que fa a la forma**

Caldrà revisar el projecte de Llei per tal d'adequar-se a les prescripcions establertes a l'Acord del Consell General sobre criteris de concepte i de forma per a l'elaboració de les proposicions i dels projectes de llei, de 26 de novembre del 2001.

- **Pel que fa al contingut**

I. Generals

Inicialment, cal advertir que la sol·licitud amb caràcter d'urgència de l'emissió d'aquest informe impedeix obtenir les valoracions dels òrgans judicials i fiscals afectats de forma idònia, ni realitzar una acurada valoració del projecte. En qualsevol cas, s'adjunten al present informe les consideracions realitzades per aquests òrgans.

Altrament, en termes generals es pot observar que el projecte suposa una transposició de la Directiva Europea 2016/680 i en la part relativa a la modificació de la Llei qualificada de la Justícia una "transposició" també de l'establert a la Llei orgànica del poder judicial, sense, però, tenir en compte la dimensió, abast i estructura de les institucions a càrrec de les funcions que aquesta modificació comporta, és a dir, les del Consell Superior de la Justícia i les del Consejo General del Poder Judicial espanyol, que compta amb una estructura exclusiva amb aquest encàrrec, la *Dirección de Supervisión y Control de Protección de Datos del CGPJ*.

D'altra banda, desconeixem el contingut de la **memòria explicativa** i de la **memòria econòmica** d'aquest projecte, on la importància de l'afectació en el sistema actual així com la despesa derivada d'aquest encàrrec hi han de quedar reflectits i suficientment justificats. Certament, el Consell Superior de la Justícia no ha pogut estudiar l'impacte econòmic del projecte, en la part que es veu afectat, fet que hauria de comportar una **transició més llarga de l'entrada en vigor de la norma**, així com la dotació pressupostària suficient a càrrec de l'augment de les transferències corrents que rep aquesta institució amb aquest propòsit. L'actual estructura del Consell veu inviable assumir aquest encàrrec de forma interna i amb plena adaptació de la Directiva Europea 2016/680 en relació amb l'estatut dels membres de les autoritats de control (articles 43 i 44) entre altres paràmetres determinats a la dita Directiva. En aquests termes fora bo

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

que s'estudiés la viabilitat de comptar amb fórmules que possibilitin els serveis especialitzats externs necessaris per donar compliment al citat encàrrec en les condicions d'especialitat que requereix la Directiva Europea i que, si així fos, la norma ho mencionés de forma expressa.

En altre ordre d'idees, cal mencionar tal com exposa el Ministeri Fiscal al seu informe de 7 de desembre del 2023 que degut a la matèria tractada disposar del parer de la Comissió permanent de prevenció del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, entre les funcions de les qual està l'assessorament en possibles canvis legislatius, seria fonamental. Des del Consell Superior de la Justícia desconeixem si s'ha comptat amb aquest parer.

Finalment, ens sumem a les consideracions del Ministeri Fiscal al respecte de la necessitat de valorar l'impacte d'aquesta transposició en relació amb les conseqüències de la seva adaptació a la realitat andorrana evitant així efectes no desitjats. Certament, les especificitats del nostre país, la nostra casuística i els nostres antecedents jurídics haurien de ser tinguts en compte dins aquesta regulació.

II. Exposició de motius

Cal mencionar inicialment, l'advertiment del Tribunal de Corts conforme tot i que l'exposició de motius menciona el Conveni de Cibercriminalitat del Consell d'Europa el text no desenvolupa cap dels extrems recollits en aquest document.

Altrament, en termes de les normes de tècnica legislativa dels projectes i proposicions de Llei, aprovades pel Consell General de 26 de novembre del 2001, les exposicions de motius han d'indicar, si és el cas, les afectacions que pot produir la llei sobre altres lleis vigents. Aquest extrem no ha estat observat al projecte, quan efectivament incorpora modificacions rellevants d'altres normes. Caldrà, per tant, esmenar aquesta mancança.

III. Part dispositiva

Com referenciàvem anteriorment el projecte copia la Directiva Europea 2016/680 llevat de certes adaptacions imprescindibles, que requereixen un important coneixement tècnic en la matèria.

Sigui com sigui, tal com diu el Tribunal de Corts al seu informe de 12 de maig del 2025, que adjuntem, la Directiva europea 2016/680 ve precedida d'un nombre de paràgrafs amb consideracions que motiven l'adopció, necessitat, utilitat i major enteniment que el projecte no incorpora, podent donar lloc a problemes interpretatius per quant la Directiva, per la seva pròpia natura de normativa general, no entra al detall i deixa a criteri dels estats la seva definició concreta.

Altrament, el projecte planteja dubtes sobre el sotmetiment a l'Agència de protecció de dades dels que hauran d'exercir funcions delegades o sota el control dels òrgans jurisdiccionals o del Ministeri Fiscal, ni tampoc dels processos de col·laboració judicial en matèria penal en què participin en aquest concepte.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

D'altra banda, hi ha certa terminologia la transposició de la qual no es considera molt apropiada a criteri del Tribunal de Corts, com el concepte de "detecció", que podria ser substituït pel d'"investigació", o del terme "dret a la tutela judicial" enlloc del "dret a la jurisdicció" ressenyat pel propi Tribunal Constitucional.

En aquests termes també s'ha manifestat el Tribunal Superior de Justícia, mitjançant informe de 12 de maig del 2025, igualment adjunt, fent una crida a harmonitzar les terminologies emprades, com per exemple el cas de l'expressió "recerca" i "investigació".

En relació amb l'article 5, tant el Tribunal Superior de Justícia com el Tribunal de Corts i el Ministeri Fiscal adverteixen de la possible inconstitucionalitat d'aquest manament degut a la reserva de llei del seu contingut. Caldria establir aquests terminis directament a la Llei.

En relació amb l'article 10, seria interessant acollir-nos a la possibilitat que menciona la Directiva -article 5- relativa a les finalitats autoritzades.

En relació amb l'article 13 fora convenient establir el cànon dins aquesta norma, ja que sembla contradictori encomanar a una norma de rang de llei aquesta circumstancia quan aquesta norma ja disposa del rang necessari.

A l'article 14.3 semblaria necessari incloure el terme "ometre" en seguiment de l'article 13.3 de la Directiva.

En qualsevol cas, no podem deixar d'advertir que el projecte no ha tingut en compte en certs casos la diferent numeració dels articles amb la Directiva Europea, com esdevé en l'article 30, 251.i) i d), 29.5, 30, 33.2, 35c), 48.1 del projecte. **Les referències actuals d'aquests articles no són correctes**, cal, llavors, fer una curosa lectura de la norma per tal d'ajustar-les.

Altrament, en els articles 14, 16 i 17 del projecte s'ha optat per prescindir de la seguretat nacional i incloure únicament la seguretat pública. Aquests conceptes són diferents encara que complementaris. Entenem que la seguretat nacional inclou accions de terrorisme, ciberatacs i altres amenaces, la salvaguarda de les quals podria ser interessant. En aquests termes, convindria reflexionar sobre aquests aspectes.

En relació amb l'aplicació de la norma per part de l'Agència de Protecció de Dades (APD) que menciona l'article 42.2, caldria reflexionar sobre les limitacions de l'abast del concepte d'"administració pública" que queda definit al Codi de l'Administració (article 13), i si aquesta és la veritable voluntat.

La redacció de l'article 49 semblaria que exclou la condició de persones jurídiques de les administracions públiques.

En l'article 50 relatiu a les reclamacions davant l'APD -l'autoritat de control- i davant l'existència de més autoritats de control, fora bo mencionar la prescripció establerta a l'article 52.2 de la Directiva Europea, ja que l'aplicació del Codi de l'Administració (article 112 -trasllat a l'autoritat competent) en certes institucions ha estat qüestionada, esvaint així qualsevol dubte al respecte.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

Caldria valorar la necessitat de transposar l'article 53.2 de la Directiva Europea en tot el seu abast a l'article 51 del projecte, ja que, entenem, a risc d'equivocar-nos, que el que pretén protegir i garantir la norma europea és l'accés directe a la justícia en cas de silenci per part de l'autoritat de control, com esdevé en el cas de la protecció d'altres drets com el de l'accés a la informació (vegeu Codi de l'Administració i la Llei 33/2021, del 2 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i govern obert), sense llavors, que sigui necessari la interposició d'un recurs administratiu previ, requisit imprescindible de forma general en matèria administrativa. Seria interessant incloure aquesta circumstància de forma expressa.

Finalment, degut a l'especificitat d'aquesta norma mereix especial estudi la tipicitat de les infraccions i en general el règim sancionador, que actualment es preveuen amb una remissió generalitzada a la Llei de protecció de dades, ja que d'altra manera no serà operativa. El respecte del principi de tipicitat ha estat advertit pels nostres tribunals en nombroses ocasions la vulneració del qual porta com a conseqüències la impossibilitat de sanció a l'incomplidor i finalment, la inobservança de la norma. En aquests termes, caldria l'estudi acurat conforme els incompliments d'aquesta norma queden encabits en la tipologia d'infraccions definides a la Llei de protecció de dades a la que es remet, i en el seu cas, incorporar les infraccions i sancions específiques necessàries, derivades tant de l'articulat com de les disposicions finals.

IV. Disposicions complementàries a la part dispositiva

De forma general cal dir que les referències a l'articulat de la Llei 29/2021, del 28 d'octubre qualificada de protecció de dades personals que hi ha als articles modificats per les disposicions no són considerades una tècnica legislativa apropiada. Caldria fer mencions a la norma general sense mencionar l'article en concret per tal de permetre l'evolució legislativa connexa i coherent en cas de modificacions, o fins i tot transcriure l'essència del precepte, opció aquesta última que recomanem.

Altrament, les mencions "...*i les seves modificacions posteriors*" que contenen totes les disposicions al moment de referir-se a la llei que es modifica no semblen molt ajustades a la tècnica legislativa. Les modificacions d'una norma han quedat incorporades en la mateixa i, per tant, a criteri nostre, aquestes referències no són necessàries.

- Disposició final primera -

Cal valorar si la disposició final primera no s'encabeix millor en una disposició transitòria a causa del seu contingut.

- Disposició final segona – Llei qualificada de la justícia

A l'apartat 1 de l'article 19 quarter fora bo per facilitar l'entesa especificant que es tracta del tractament de dades en procediments "altres que els penals", les circumstàncies dels quals es detallen a l'apartat 2.

Altrament, caldria l'anàlisi de la materialització i conseqüències de la funció descrita a la lletra i) de l'apartat 1 de l'article 19 octies, *funcions del CSJ en matèria de protecció de dades personals amb finalitats jurisdiccionals per part dels òrgans judicials i el ministeri*

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

fiscal, relativa a la supervisió del compliment de la normativa per part dels tribunals a càrrec de la funció inspectora, que en qualsevol cas hauria de veure's reflectida en algun paràmetre, valorant si no seria necessari mencionar també aquestes funcions al capítol tercer, relatiu a les competències del Consell.

D'altra banda, en relació amb la funció de tramitar i resoldre les queixes presentades pels interessats en matèria de protecció de dades personals quan es tracta de tractament de dades jurisdiccionals realitzades pels mateixos òrgans judicials i el ministeri fiscal, caldria fer una reflexió sobre com materialitzar-la sense la infraestructura qualificada que disposa la Directiva Europea.

Finalment, cal mencionar la distinció realitzada entre dades secretes i reservades, diferenciació terminològica que no existeix al codi de procediment penal. En aquest punt ens remetem a l'informe del Tribunal Superior de la Justícia, de 12 de maig del 2025.

- Disposició final tercera – Codi de procediment penal

Resulta necessari mantenir l'ordre de l'articulat de la norma a l'hora de regular la seva modificació. Així caldria primerament incloure en l'apartat 3 d'aquesta disposició la modificació de l'article 184 bis i a l'apartat 4 la de l'article 186.

Sobre el contingut ens remeten als informes del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de la Justícia , fem especial menció als problemes interpretatius derivats de l'expressió "*qui ostenti interès legítim i directe*", que semblaria es refereix a tercers altres que les parts -previsió contrària a l'actual sistema- o pel contrari, un intent de limitar els drets d'accés d'aquesta condició (la de part).

En qualsevol cas i en relació amb la redacció de l'article 184 bis fora bo afegir la necessitat que sempre es respecti al dret a la defensa o no suposi una minva del mateix.

- Disposició final quarta – Llei del Ministeri Fiscal

Caldria valorar si en l'apartat 2 de l'article 19 no caldria fer menció també al sotmetiment a les lleis processals i les especificitats del nou capítol quart del títol primer de la LQJ, i en qualsevol cas, fer una remissió a l'establert a l'esmentat capítol, ja que aquest abasta el tractament de dades personals jurisdiccionals i no jurisdiccionals per part dels òrgans judicials i del Ministeri Fiscal.

- Disposició final cinquena – Llei 19/2023, del 2 d'octubre, de text consolidat qualificada penitenciària.

Fora bo dividir l'article en una estructura d'aparats.

Sobre el contingut no hi ha cap precisió rellevant a fer.

- Disposició final sisena – Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

Resulta necessari mantenir l'ordre de l'articulat de la norma a l'hora de detallar la seva modificació. Així caldria primerament incloure en l'apartat 1 d'aquesta disposició la modificació de l'article 38 (apartats 3 i 4) i finalment la de l'article 55.

Sobre el contingut no hi ha cap precisió rellevant a fer.

- Disposició final setena – Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals

S'aconsella valorar que la redacció del nou article no faci menció expressa a cap autoritat sinó que es mencioni d'una forma general, de manera que la redacció s'adapti a possibles canvis i evolucions legislatives en aquest aspecte i encabeixi altres autoritats de control nacionals. Proposem: *"...la col·laboració en l'exercici de les respectives competències en matèria de protecció de dades, amb els límits legalment establerts, amb les diferents autoritats i entitats de control tant nacionals com d'altres països*".

- Disposició final vuitena – Llei 8/2004, del 27 de maig, qualificada del cos de policia.

Sobre el contingut no hi ha cap precisió rellevant a fer.

- Disposició final novena – Llei 3/2007, del 22 de maç, del cos penitenciari.

Sobre el contingut no hi ha cap precisió rellevant a fer.

- Disposició final desena – encàrrec de consolidació de textos

Sobre el contingut no hi ha cap precisió rellevant a fer.

- Disposició final onzena - entrada en vigor

Ens remetem a les consideracions realitzades amb caràcter general sobre el contingut que requereixen una entrada en vigor d'aquesta norma que permeti comptar amb els mitjans i preparació necessària dels organismes afectats.

Andorra la Vella, 22 de maig del 2025
Toñi Benítez de Diego
Consell Superior de la Justícia

Signat electrònicament
22.05.2025 13:19:52 CEST
Toñi Benitez de Diego
Servei Jurídic - Consell Superior de la Justicia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

COMENTARIS AL PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA RELATIVA AL TRACTAMENT DE DADES PESONALS AMB FINALITAT DE PREVENCIÓ, INVESTIGACIÓ, DETECCIÓ O ENJUDICIAMENT D'INFRACCIONS PENALS, O D'EXECUCIÓ DE SANCIONS PENALS, INCLOENT LA PROTECCIÓ CONTRA LES AMENACES PER A LA SEGURETAT PÚBLICA I LA PREVENCIÓ D'AQUESTES.

Des d'una perspectiva general, es fa necessari observar que la matèria que és objecte de consulta és extremadament tècnica, específica i complexa, malgrat ésser transversal i d'extremada sensibilitat social per, d'una banda, la perillositat evident que suposa a la violació dels drets fonamentals i les llibertats públiques establerts a l'article 14 de la Constitució, i d'un altra banda, el seu equilibri amb la possible afectació a les mesures preventives i repressives necessàries de l'Estat de Dret, així com a les eventuals conseqüències i afectacions que es puguin produir envers les investigacions o processos penals actualment en curs.

La regulació proposada, complementa la Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals, que en la seva Disposició final tercera, intitulada *"Normativa aplicable al tractament de dades amb finalitats de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals"* encomana al seu apartat primer la presentació del projecte de llei seguint el model previst a la Directiva (UE) 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016, relativa a la protecció de les persones físiques en el que respecte al tractament de dades personals per part de les autoritats competents per finalitats de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació d'aquestes dades i per la que es deroga la Decisió Marc 2008/977/JAI del Consell.

Tanmateix, cal remarcar que, la Disposició final tercera la Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals, en el seu apartat 1, segon paràgraf, estableix ja una regulació transitòria introduint una sèrie de principis que de forma bàsica o genèrica desenvolupa en els apartat 2 a 5.

Certament, si la Llei 29/2021 és la transposició o traducció adaptada del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel quin es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades), l'actual projecte de llei qualificada és la transposició o traducció adaptada de la Directiva (UE) 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016.

Nogensmenys, la Directiva (UE) 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016 ve precedida en el seu articulat de 107 paràgrafs de

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

consideracions que exposen les argumentacions que motiven la seva adopció, necessitat, utilitat i major enteniment, ço que la norma andorrana proposada no efectua i podria portar a problemes d'interpretació per quan la Directiva, per la seva pròpia natura de normativa general i harmonitzadora de diferents Ordenaments nacionals no entra al detall del seu desenvolupament, sinó que deixa a criteri de cadascun dels Estats la seva definició concreta.

En aquest sentit, caldria un examen aprofundit de la regulació proposada, que de mode transversal portes a terme un estudi d'impacte de la seva aplicació, en matèries, d'una banda, tan sensibles com poden ser a tall d'exemple el terrorisme i el seu finançament per mitjà de la pròpia Comissió permanent de prevenció del blanqueig i el finançament del terrorisme, d'altra banda, la col·laboració internacional en matèria d'intel·ligència o la pròpiament policial o judicial, o finalment i per exemple, l'execució de les penes privatives de llibertat amb control monitoritzat o sota supervisió de determinats departaments com poden ser els de menors; determinant-se ensems els principals col·lectius afectats (UIFAND/Tributs/Policia/Duanes/Institucions penitenciàries/Ministeri de Justícia i Interior/Ministeri d'afers Exteriors/Serveis Socials/Salut mental ...) i amb quin abast, doncs la proposició de llei sembla deixar de banda als propis òrgans jurisdiccionals i al Ministeri Fiscal (arts. 28.6, 30.1, 32, 45.2) en seguiment al possibilisme introduït per la directiva en el seu article 45.2, però no resta clar si aquells que exerceixen funcions delegades o sota el seu control i supervisió són o no sotmesos al control de l'Agencia Andorrana de Protecció de Dades, ni tampoc aquells processos de cooperació judicial en matèria penal en que participin sota aquella premissa.

Si bé el text del projecte de llei proposat és en la seva majoria còpia traduïda de la Directiva Directiva (UE) 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016:

-. d'una banda, en l'exposició de motius es fa ensems referència al Conveni sobre cibercriminalitat del Consell d'Europa i al seu segon protocol, però no desenvolupa el text cap dels extrems en ells recollits.

-. d'altra banda, en ocasions el text proposat no introdueix determinades expressions o conceptes i terminologia fonamental per la pròpia estructura del text com és el cas, a tall d'exemple, de:

a.-) l'article 1 quan no diferencia entre objecte i finalitat de la norma. El concepte de detecció no es considera que sigui la traducció correcta, escauria més el terme investigació.

b.-) l'article 3 quan amplia l'espectre i abast d'algunes de les definicions, tal i com ja feu la Llei 29/2021 respecte del Reglament (UE) 2016/679, per exemple en relació als termes *"Consentiment de la persona interessada"* (que segons les consideracions de la pròpia Directiva ha de tenir un especial afectació en aquest cas per raó de la imposició que suposen habitualment els

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

requeriments de les autoritats als particulars), o *"Tractament de dades personals"* que amplia als supòsits de *"l'aplicació d'operacions lògiques i/o aritmètiques a aquestes dades."*

c.-) l'article 5 quan introdueix que el Govern per reglament establirà terminis de compliment que després la norma de procediment garantirà. En aquest sentit, és conegut que l'article 86.1 de la Constitució estableix una reserva de llei a les normes processals quan diu: *"Les normes de competència i procediment aplicables a l'Administració de Justícia estan reservades a la llei"*; així com que l'article 3.2 del text constitucional garanteix el principi de jerarquia de les normes jurídiques, motius pels quins sembla discutible el contingut constitucional de la previsió del text del projecte proposat, que a més sembla una formula equivoca o confusa del desenvolupament normatiu previst a l'article 5 de la Directiva.

d.-) l'article 14.3 quan únicament parla de *"retardar o limitar"*, però no menciona el verb *"ometre"* de conformitat amb el que sí disposa expressament l'article 13.3 de la Directiva, malgrat sembla ésser un oblit tota vegada que l'article 31 del text proposat sí recull l'expressió *"ometre's"* de conformitat amb l'article 31.5 del text de la Directiva.

e.-) disposició final tercera, apartat 2, mitjançant la quina es pretén modificar l'article 46 del Codi de procediment penal, afegint el paràgraf segon, aquest pot portar problemes interpretatius de qui ostenta aquest interès legítim i directe, tanmateix, les actuacions en referir-se a que no hagin estat declarades secretes és suficient i no és necessari afegir "ni reservades".

f.-) la modificació de l'article 186, últim apartat, del Codi de procediment penal, es considera adequat restringir les dades que ha de contenir l'edicte en base a la protecció de les dades de la persona que es troba en parador desconegut.

g.-) pel que fa a l'addició de l'article 184 bis del Codi de procediment penal, escau concretar que la seva competència recau en el Consell Superior de Justícia i no sobre els òrgans jurisdiccionals.

h.-) cal recordar que la terminologia del nostre ordenament jurídic, quan es fa referència a "tutela judicial efectiva", correcta és "dret a la jurisdicció", vegis a tall d'exemple l'apartat 3.3 de l'Aute del 14 d'abril de 2025 dictat pel Tribunal Constitucional (causa 2025-20-RE), així com l'apartat 3.2 de l'Aute de la mateixa data dictat pel Tribunal Constitucional (causa 2025-16-RE).

Tanmateix, el desenvolupament dels conceptes enunciats a la Directiva de mode genèric i que el text proposat no porta a terme semblen els extrems que poden comportar una major dificultat per raó de futures interpretacions o creació d'un marc d'inseguretat jurídica en una matèria altament sensible i de

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

caràcter molt transversal, tan a nivell nacional com a nivell de cooperació internacional.

Igualment, no sembla tècnica legislativa més depurada i convenient, la remissió a la numeració de l'articulat concret de la llei 29/2021, quan existeixen les possibilitats de fer una remissió genèrica a lo no regulat expressament per la present llei o, en el seu cas, portar a terme una reproducció sistemàtica dels texts dels preceptes per evitar futures desconnexions o incoherències en cas d'eventuals reformes.

S'adjunta com a documental núm. 1 la Llei 29/2021, del 28 d'octubre, qualificada de protecció de dades personals.

S'adjunta com a documental núm. 2 el Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques en el que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel quin es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades).

S'adjunta com a documental núm.3 la Directiva (UE) 2016/680 del Parlament Europeu i del Consell, del 27 d'abril del 2016, relativa a la protecció de les persones físiques en el que respecte al tractament de dades personals per part de les autoritats competents per finalitats de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals o d'execució de sancions penals, i a la lliure circulació d'aquestes dades i per la que es deroga la Decisió Marc 2008/977/JAI del Consell.

S'adjunta com a documental núm. 4 l'informe explicatiu i les notes d'orientació publicades pel Consell d'Europa en relació al conveni de cibercriminalitat i els seus dos protocols.

Finalment, Andorra és part de la Convenció 108+ (*Convention pour la protection des personnes à l'égard du traitement des données à caractère personnel*) del Consell d'Europa, motiu pel quin s'adjunta com a documental núm. 5 la publicació del Consell d'Europa relativa a la pròpia convenció i el seu *rapport explicatif*, a fi de facilitar un examen o valoració més ampli i coordinat del context de la matèria i la normativa transversal d'eventual aplicació.

Andorra la Vella, 12 de maig de 2025.

Enric ANGLADA FORS

President del Tribunal de Corts

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

Andorra la Vella, 12 de maig del 2025

M.I. Sr. Josep Maria ROSSELL PONS
President
Consell Superior de la Justícia
AD500 ANDORRA LA VELLA

Molt Il·lustre Senyor,

En relació amb el Projecte de Llei qualificada relativa al tractament de dades personals amb finalitat penal, tramès recentment al Tribunal Superior de Justícia per mitjà del correu electrònic signat per la Sra. Secretària general del Consell Superior de la Justícia, i donant continuïtat a la comunicació anteriorment adreçada pel meu predecessor el dia 7 de novembre de 2023, ens plau fer-vos arribar algunes observacions de caràcter jurídic.

Cal deixar constància, però, de la brevetat del termini atorgat per a la seva valoració, la qual cosa ha limitat inevitablement la profunditat i extensió de l'anàlisi que hauria estat desitjable. Atès l'abast i la complexitat del text, així com les importants implicacions que comporta per a l'àmbit jurisdiccional, hauria estat pertinent una fase d'estudi més extensa.

1.- Observacions terminològiques i competencials

Tot i que el Projecte constitueix una transposició quasi literal de la Directiva (UE) 2016/680, voldríem fer notar algunes disfuncions terminològiques que poden generar inseguretat jurídica. En concret, el títol de la Llei es refereix expressament a la "investigació" com una de les finalitats legítimes, però aquesta expressió no es retroba a l'article 1, on s'ha substituït per "recerca". Aquesta darrera expressió no té el mateix abast jurídic, especialment en context penal,

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

per la qual cosa seria recomanable una harmonització terminològica que preservi la coherència del text legal.

D'altra banda, pel que fa a l'article 6 del Projecte, que delega en el responsable del tractament la fixació dels terminis de conservació de les dades, cal verificar la seva compatibilitat amb l'article 86.1 de la Constitució, que contempla una reserva de llei per determinar les normes de competència i procediment aplicables a la Justícia. Aquest precepte podria estar atribuint un marge d'apreciació excessiu a autoritats administratives, sense una base legal prou definida.

2.- Observacions específiques sobre la Llei qualificada de la Justícia i el Codi de Procediment Penal

Pel que fa a la nova redacció de l'article 19 septies 2) de la Llei qualificada de la Justícia, s'hi introdueix la distinció entre actuacions "secretes" i "reservades". Aquesta diferenciació terminològica no troba fonament en el Codi de Procediment Penal vigent, el qual es refereix únicament al "secret del sumari" o de les diligències prèvies (articles 40 i 46 CPP). En qualsevol cas, la dualitat terminològica prevista en el projecte pot introduir confusió o dobles interpretacions des d'una perspectiva penal. En el cas però que la noció "reservada" es refereixi a la informació contemplada en l'art. 17 de la Llei 33/2021, del 2 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i govern, la seva incorporació excediria l'àmbit objectiu de la LQJ.

D'altra banda, la reforma de l'article 46 del Codi de Procediment Penal mereix especial atenció. El paràgraf final, tal com s'ha formulat, permetria a qualsevol persona que acredités un interès legítim i directe obtenir còpies del procediment, excepte si s'ha declarat el seu caràcter secret o reservat. Aquesta previsió és contrària a la sistemàtica actual del procés penal, que exigeix constitució formal com a part per poder accedir al procediment (ja sigui mitjançant querella o

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

constitució com a actor civil). La nova redacció podria obrir la porta a accés de tercers a documentació processal, amb el risc que aquesta pugui ser transmesa a autoritats estrangeres al marge de qualsevol sistema formal de cooperació judicial, amb greus implicacions per a la sobirania jurisdiccional andorrana.

3. Conclusions

Tot i reconèixer l'objectiu d'alinear la normativa andorrana amb els estàndards europeus en matèria de protecció de dades personals en l'àmbit penal, la rapidesa amb què s'ha requerit l'informe no permet una valoració exhaustiva dels efectes pràctics i jurídics d'aquesta proposta, especialment pel que fa a l'impacte sobre el sistema judicial.

D'acord amb les observacions anteriors, considerem que l'entrada en vigor d'aquesta Llei requerirà una adaptació institucional acurada, així com una reflexió complementària sobre les garanties processals i jurisdiccionals que poden quedar compromeses si no s'implementen mesures complementàries de formació, supervisió i delimitació competencial.

Rebeu el testimoni de la meva més distingida consideració.

Signat digitalment per:
JAUME TOR PORTA (SIGNATURA)

Jaume TOR PORTA

President del Tribunal Superior de Justícia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

118/23

Fiscalia General d'Andorra

ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA - PRINCIPAT D'ANDORRA

Andorra la Vella, 7 de desembre de 2023

M.I. Sr. Josep Maria ROSSELL PONS
President del Consell Superior de la Justícia
ANDORRA LA VELLA

Molt Il·lustre Senyor President,

Tinc a bé facilitar-vos adjunt la nota sobre el (avant) projecte de Llei qualificada relativa al tractament de dades personals amb finalitat de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals, incloent la protecció contra les amenaces per a la seguretat pública i la prevenció d'aquestes.

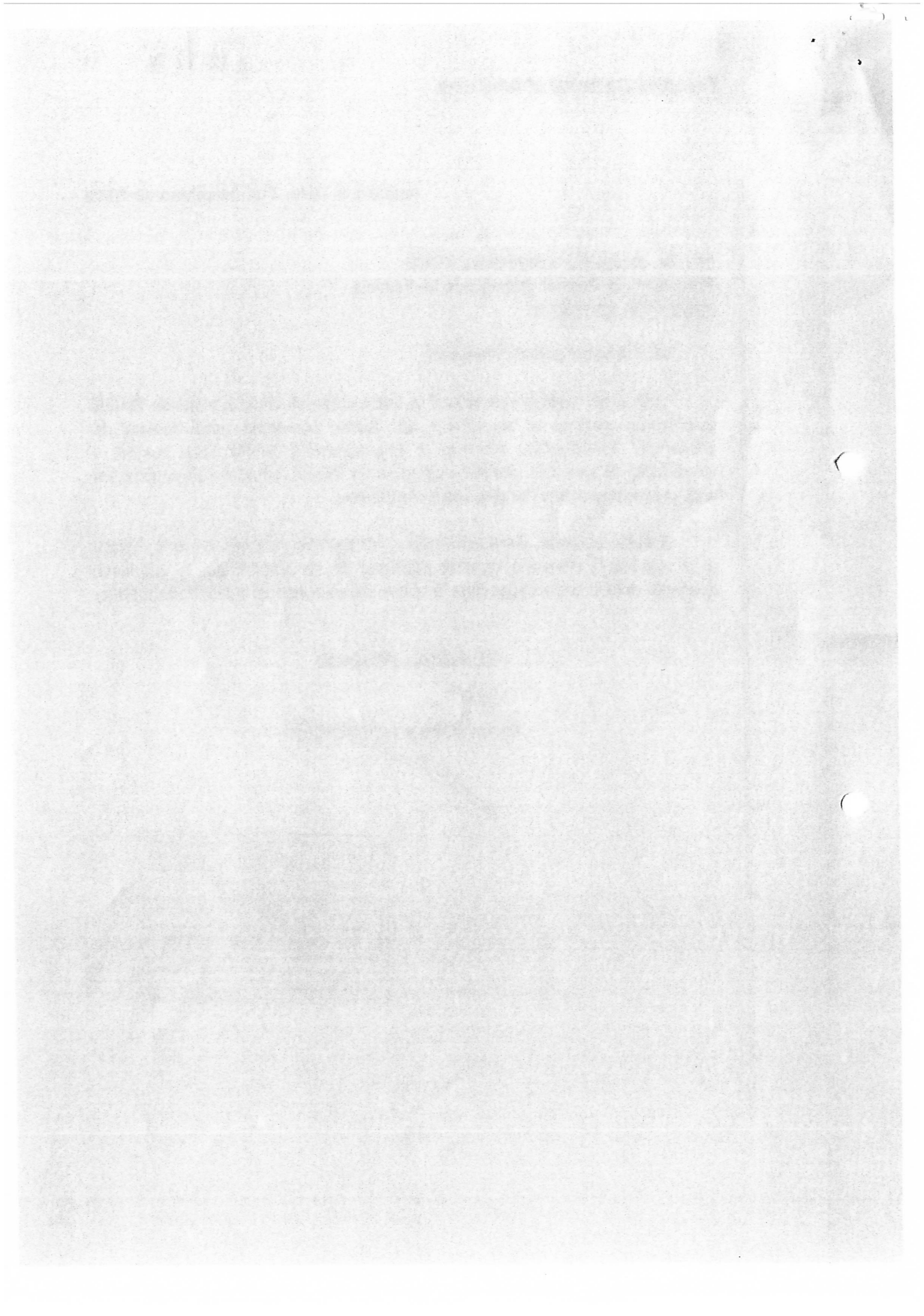
Aprofito aquesta avinentesa per a saludar-vos molt atentament, restant a la disposició d'aquest Consell Superior de la Justícia per a qualsevol posterior aclariment o especificació sobre les valoracions del text efectuades.

EL FISCAL GENERAL

Xavier SOLDENA GONZALEZ

Consell Superior de la Justícia
Data: 07/12/23
Hora: 9'51
Num. entrada:
Expedient num.:

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

NOTA SOBRE EL (AVANT)PROJECTE DE LLEI QUALIFICADA RELATIVA AL TRACTAMENT DE DADES PERSONALS AMB FINALITAT DE PREVENCIÓ, INVESTIGACIÓ, DETECCIÓ O ENJUDICIAMENT D'INFRACCIONS PENALS, O D'EXECUCIÓ DE SANCIONS PENALS, INCLOENT LA PROTECCIÓ CONTRA LES AMENACES PER A LA SEGURETAT PÚBLICA I LA PREVENCIÓ D'AQUESTES

1. Antecedents

Mitjançant carta, de 30 d'octubre del 2023, del president del Consell Superior de la Justícia, es donà trasllat del projecte de llei qualificada relativa al tractament de dades personals amb finalitat de prevenció, investigació, detecció o enjudiciament d'infraccions penals, o d'execució de sancions penals, incloent la protecció contra les amenaces per a la seguretat pública i la prevenció d'aquestes (d'ara endavant, l'Avantprojecte), que hauria fet arribar la MI Ministra de Justícia i interior en data 30 d'octubre del 2023, sol·licitant d'aquesta Fiscalia trametre les nostres observacions per tot el 3 de novembre d'enguany, resultant impossible observar aquest termini a la vista de la notable complexitat tècnica del text tramès, al marge que el referit termini no es correspondria amb l'establert a l'article 37 de la Llei qualificada de la Justícia.

La present Nota té per objecte exposar les consideracions del Ministeri Fiscal al respecte de l'Avantprojecte tramès, als efectes escaients.

2. Observacions al respecte del text referit

2.1. Necessitat d'una visió i anàlisi global, sistemàtic i holístic de la norma

Com a qüestió d'ordre, entenem que seria oportú traslladar aquest text per al seu anàlisi a la Comissió permanent de prevenció del blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme (CPP), així com el seu anàlisi en el marc d'una comissió *ad hoc* integrada per tots els tribunals i el Ministeri Fiscal, a fi de tenir una visió global, sistemàtica i holística de la matèria en relació amb la realitat judicial i penal andorrana, particularment atès l'elevat grau de complexitat tècnica d'una matèria que afecta a multiplicitat de disciplines i àmbits.

Es tracta, segons sembla desprendre's de la voluntat del Govern, d'implementar una directiva europea que marca una sèrie de directrius generals que han d'ésser desenvolupades i adaptades a la realitat andorrana, la qual cosa requereix aquesta anàlisi prèvia.

Addicionalment, essent una reforma que afectaria les investigacions en matèria de blanqueig de diners o valors, creiem que resulta fonamental que aquesta reforma es pugui tractar a la CPP, en tant que òrgan tècnic i consultiu que té per objecte la coordinació de les diverses autoritats competents en matèria de detecció, prevenció i lluita contra el blanqueig, integrat per multitud d'organismes

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

i departaments en relació amb els quals podria tenir impacte la reforma referida, i que, a través dels seus membres, exerceix la funció d'oferir assessorament en els canvis legislatius.

2.2. Necessitat d'una anàlisi d'impacte

No és cap novetat que la matèria que pretén regular l'avantprojecte tramès ha estat invocada recurrentment en el marc de processos penals diversos a fi que les actuacions judicials siguin declarades nul·les, tant en relació amb processos ja finalitzats, com en relació amb instruccions en curs i causes en les quals ja s'ha celebrat el judici oral davant el Tribunal de Corts i estan vistes per sentència. Algunes d'aquestes causes serien:

- Causa 8000003/2023, relatiu a una querella formulada el 28 de novembre del 2022 per la Banca Privada d'Andorra -BPA- (sota el control ja de l'Agència Estatal de Resolució d'Entitats Bancàries -AREB-) per associació il·lícita i activitat financera il·legal. El Govern d'Andorra comparegué en el marc de la referida causa en data 19 de juny del 2023 a fi de constituir-se com a actor civil, essent admesa la seva pretensió en data 19 de juliol del 2023.

  En el context d'aquesta causa, portem pràcticament un any, des de la seva incoació, on la tasca judicial ha estat, essencialment, la resolució de nombrosos incidents de nul·litat, procediments urgent i preferents de l'article 41.1 de la Constitució i peticions de nul·litat a l'empara de l'article 1.2 del Codi de procediment penal formulats pels querellats, alguns d'ells encara pendents de resolució.

  Aquestes accions pretenent la nul·litat han estat fonamentades, essencialment, en la protecció de dades personals i, en la seva totalitat fins al moment i sobre la base del marc jurídic actualment vigent, han estat desestimades.

- Causa 6000173/2016, la vista oral de la qual davant el Tribunal de Corts ha durat mesos i en la qual també està personat el Govern d'Andorra.

  En el marc d'aquesta causa, és públic i notori que es formularen tota una sèrie de qüestions pretenent la nul·litat de les actuacions relacionades amb la protecció de dades i la intimitat dels processats, que foren desestimades pel Tribunal de Corts, havent confirmat el Tribunal Constitucional aquella decisió del Tribunal de Corts.

  En aquest sentit, la Sentència, de 19 d'abril del 2021, del Tribunal Constitucional (causa 2021-9-RE, ja citada), estableix en relació amb el que ja es plantejà a la causa 6000173/2016 el següent:

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

"3.5. Pel que fa a la vulneració dels drets a la intimitat, al secret de les comunicacions i al secret professional dels recurrents, reconeguts als articles 14, 15 i 12 de la Constitució, respectivament, cal constatar que els acords internacionals signats en el marc del Consell d'Europa i en el de les Nacions Unides estan incorporats dins l'ordenament jurídic andorrà amb un rang superior a la llei i constitueixen per aquest motiu el marc legal preexistent que permet a la jurisdicció ordinària fonamentar en Dret les decisions judicials actualment impugnades, les quals, a més, respecten l'equilibri entre la necessitat de la investigació i la proporcionalitat de la mesura adoptada. Per tant, atès que aquestes decisions estan desproveïdes d'arbitrarietat o de qualsevol manca de lògica, aquestes no han vulnerat els drets anteriorment esmentats.

*Altrament, **l'obligació de les entitats bancàries en matèria de lluita contra el blanqueig de capital, el terrorisme o el finançament del terrorisme** i **l'acord exprés i irrevocable dels seus treballadors** per a l'enregistrament de les seves converses telefòniques i electròniques, estipulat en els contractes de treball de la BPA, duen a l'absència de qualsevol vulneració d'aquests drets a causa de la transmissió d'aquestes conversacions per part de la BPA.*

3.6. Cal concloure, doncs, que les resolucions impugnades pels recurrents no han vulnerat cap dels drets fonamentals al·legats.

3.7. Aquest recurs d'empara ha de ser desestimat i, d'acord amb l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, és procedent imposar a la part recurrent les costes processals derivades de la desestimació del seu recurs d'empara".

- Causa 3400046/2011, la vista oral de la qual davant el Tribunal de Corts tingué lloc aquest mateix mes de novembre, en la qual també es plantejaren com a qüestions l'al·legada vulneració (a criteri de les defenses i negada pel Ministeri Fiscal, pendent de resoldre pel tribunal) del dret a la intimitat sobre la base d'arguments relatius a la protecció de dades personals.

Amb independència de l'existència d'altres casos, havent-se citat només 3 exemples recents de la discussió judicial en la matèria relativa a l'Avantprojecte, la forta litigiositat sobre aquesta matèria (sobretot com a argument de la defensa que acostuma a ésser desestimat) determina la **necessitat imperiosa de sotmetre qualsevol regulació de la matèria a una anàlisi d'impacte profunda en relació amb les possibles conseqüències d'una regulació i la seva adequada adaptació a la realitat judicial andorrana, a fi d'evitar efectes no desitjats**, sempre mantenint un just equilibri entre l'efectivitat de les investigacions penals i els drets fonamentals i llibertats públiques de les persones.

A tal fi, s'ha observat que l'Avantprojecte traslladat és essencialment una traducció de la Directiva 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril del 2016, però que no conté una adaptació i desenvolupament en relació

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

a la realitat andorrana, particularment la judicial (com es propi dins el procés d'implementació de Directives que només fixen línies generals o directrius).

Per tant, resultarà fonamental analitzar tant la realitat dels casos existents com les tipologies típiques andorranes, així com la relativament assentada jurisprudència en la matèria, a fi de poder desenvolupar la matèria objecte de regulació.

2.3. Necessitat d'un adequat desenvolupament de la norma que es pretén implementar

Com dèiem, l'Avantprojecte traslladat és essencialment una traducció de la Directiva 2016/680, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril del 2016, ja que, en essència, es tracta d'una transposició pràcticament literal de la norma que no observa ni les especificats andorranes, ni la seva casuística ni els seus antecedents jurisprudencials.

Així, per exemple, quan l'article 5 de la Directiva estableix que els Estats Membres establiran terminis adequats de conservació i revisió i que les normes de procediment garantiran el compliment de dits terminis, el que busca és que la indefinició de la Directiva sigui concretada per la legislació nacional, no que la legislació nacional realitzi una nova remissió. O quan els articles 15 i 16 de la Directiva es refereixen al desenvolupament pels estats de ***"mesures legislatives" específiques***, entenem que no resulta una tècnica legislativa adequada la de traslladar l'adopció d'aquestes mesures específiques al operadors jurídics sense que l'Avantprojecte realitzi cap precisió, amb la inseguretat jurídica que aquesta manca de precisió i desenvolupament comporta. Igualment, l'article 15 de l'Avantprojecte analitzat es refereix a una mesura "*necessària i proporcional en una societat democràtica*", en línia amb el que estableix la Directiva però sense precisar les mesures legislatives específiques adoptades.

En aquest context, en general, s'observa que la regulació és molt genèrica i poc específica, la qual cosa és pròpia de les Directives europees, però no de les normes que les transposen, que haurien de precisar allò que les directives estableixen com a directrius generals.

Aquesta característica de la norma generarà inseguretat jurídica en una matèria particularment sensible i sobre la què actualment, amb el marc actual (que exclou, per exemple, la prevenció de blanqueig de la normativa en matèria de protecció de dades -article 38.3 de la pròpia Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme-) ja és molt litigiosa, incrementant-se la seva conflictivitat i litigiositat, amb resultats incerts derivats de la manca de concreció i del caràcter genèric de la norma, que perjudicarà -a més- l'agilitat dels processos penals, com ja està succeint en causes com la 8000003/2023.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

2.4. Necessitat de conciliar la implementació de la Directiva 2016/680 amb altres normatives europees

La Directiva 2016/680 no pot ésser implementada en la legislació andorrana de forma adequada per si sola considerada, ja que ha de tenir present necessàriament altres normatives comunitàries com les relatives a la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners i el finançament del terrorisme o les normes generals en matèria de protecció de dades.

Així, per exemple, resulta fonamental considerar el Reglament 2016/679 de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de persones físiques i el que respecta al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, que, en lectura conjunta amb la Directiva 2018/843 i la Directiva 2015/849, determina que el tractament de dades personals amb finalitats de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme és considera d'interès públic, amb tota una sèrie de conseqüències derivades d'aquesta consideració que han d'ésser analitzades en profunditat.

En matèria de Dret comprat, que també ha d'ésser tingut en compte, la situació d'Espanya i, en particular, la de la unitat d'intel·ligència financera espanyola (SEPBLAC) és que "*a los efectos del ejercicio de los derechos de acceso, rectificación, supresión y oposición previstos en el Reglamento General de Protección de Datos y en la Ley Orgánica 3/2018, le informamos de que (según el artículo 32 de la Ley 10/2010 y de conformidad con los artículos 22 a 24 de la Ley Orgánica 7/2021, de 26 de mayo) no son de aplicación a los ficheros y tratamientos de datos de carácter personal creados y gestionados por el Sepblac para el cumplimiento de las funciones que le otorga dicha Ley, las normas contenidas en el citado Reglamento 2016/679 y en la mencionada Ley Orgánica 3/2018, relativas al ejercicio de dichos derechos. En caso de ejercicio de los referidos derechos por el interesado, el Sepblac se limitará a poner de manifiesto lo dispuesto en el citado artículo 32; Tampoco será de aplicación a estos ficheros la obligación de información prevista en el artículo 14 del Reglamento 2016/679 y 11.3 de la Ley Orgánica 3/2018; El tratamiento de los datos se realiza por el Sepblac en virtud de lo dispuesto en el artículo 6.1 e) del Reglamento General de Protección de Datos, por lo que no es preciso el consentimiento del afectado para el tratamiento de los datos de carácter personal contenidos en los mencionados ficheros*"[1].

D'aquesta manera, s'observa que, en línia amb el que ja fa la normativa andorrana (article 38 de la Llei 14/2017), existeix una important exclusió de l'aplicació d'àmplies esferes de la normativa en matèria de protecció de dades en l'àmbit de la prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme que ha d'ésser objecte d'una reflexió profunda, a fi que la nova normativa no generi impactes o conseqüències no desitjades o pernicioses pel sistema de prevenció i lluita d'aquells delictes (que també podria comportar conseqüències negatives en les diverses avaluacions periòdiques a les quals se sotmet Andorra en el marc del Consell d'Europa o altres organismes -MONEYVAL, GRECO, etc. -).

[1] https://www.sepblac.es/es/proteccion-de-datos/

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

Igualment, aquesta normativa pot tenir impactes perniciosos i no desitjats en l'àmbit de la cooperació penal internacional en tots els seus formats (v.g., interinstitucional, comissions rogatòries, etc.).

2.5. Sobre alguns aspectes concrets

Segons hem mencionat, el text general de l'Avantprojecte de llei tramès és molt general i requereix, amb caràcter global, d'un major grau de precisió i seguretat jurídica, així com d'una anàlisi sistemàtica des d'una perspectiva multidisciplinària i polièdrica que pot donar lloc a modificacions de calat en l'estructura general de la proposta.

Amb independència d'això, que hauria de conduir a una reflexió global de tot el text traslladat, convé destacar el següent:

- Des de la perspectiva de l'abast de la normativa, s'ha de destacar que la Directiva només resulta d'aplicació en el context de la Unió Europea a aquells aspectes inclosos en l'àmbit del Dret de la Unió Europea (article 2.3 de la Directiva), no considerant-se compreses en l'àmbit de la Directiva les matèries relacionades amb la seguretat nacional, les activitats dels serveis o unitats que tractin qüestions de seguretat nacional, etc., matèries en les que tampoc hauria d'ésser aplicable a Andorra, en la línia expressament exposada per la pròpia Directiva a la seva exposició de motius o considerants generals. Aquest aspecte de gran rellevància s'omet a l'Avantprojecte.

- D'altra banda, a l'article 1.2.b) de l'Avantprojecte es tracta de garantir la cooperació no només amb autoritats europees o internacionals, sinó també amb autoritats estrangeres i de països tercers. En aquest cas, en no estar parlant del Dret de la Unió (com estableix fa l'article 1.2.b) de la Directiva), sinó del dret internacional, la paraula "*exigir*", sembla inadequada.

- La Directiva no conté una definició expressa de consentiment de la persona interessada al seu article 3, mentre que l'avantprojecte sí.

- Des de la perspectiva de les autoritats competents i les afectades o sotmeses per aquesta normativa, s'hauria d'especificar amb molta més claredat i precisió el grau d'afecció de totes les autoritats competents a la regulació específica (òrgans jurisdiccionals, Ministeri Fiscal, Ministeri de Justícia i interior, Departament de policia, Departament de tributs i fronteres, Autoritat Financera Andorrana -AFA-, Unitat d'Intel·ligència Financera -UIFAND-, etc.), així com preveure les particularitats en relació amb aquells organismes que actuen en execució d'ordres del òrgans judicials i del Ministeri Fiscal (v.g., policia judicial o Ministeri de Justícia i Interior actuant en funcions d'autoritat central en matèria de cooperació

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

penal internacional, etc.), la funció dels quals no hauria de fiscalitzar l'autoritat de control (vid. article 45 de l'Avantprojecte).

- A aquest respecte, les autoritats públiques a les què es facilitin dades personals en virtut d'una obligació jurídica per a l'exercici de la seva missió oficial, com les autoritats fiscals i duaneres, la UIFAND, l'AFA, etc., no han de considerar-se destinataris de dades si reben dades personals que són necessàries per dur a terme una investigació concreta d'interès general, segons exposa la pròpia Directiva, havent de ser la normativa andorrana més precisa que la Directiva en aquest sentit.

- L'article 5 de la Directiva estableix que els Estats membres establiran terminis adequats de conservació i revisió i que les normes de procediment garantiran el compliment de dits terminis, havent d'ésser la Directiva concretada per la legislació nacional, evitant la realització d'una nova remissió.

  En aquest cas resulta particularment rellevant perquè la normativa processal està reservada a la llei. Així mateix, aquests terminis haurien d'ésser coherents amb els terminis de prescripció dels delictes (v.g., 19 anys pels delictes majors, amb un *dies a quo* determinat pel cessament de l'acció punible, segons estableix per la legislació processal)

- L'article 9 de l'avantprojecte (condicions de tractament específiques), no estableix cap excepció a la utilització per finalitats específiques, com sí fa la pròpia Directiva al seu article 9, que preveu que sí es podran utilitzar per altres finalitats que les recollides quan així ho prevegi el Dret de la Unió o el de l'Estat membre, transposició (desenvolupada) que entenem resulta rellevant també a Andorra.

- En relació amb l'article 10 de l'Avantprojecte, la gestió de dades biomètriques o genètiques, de molta utilitat tant en l'àmbit policial com en el judicial, són dades en relació amb les quals -per la seva naturalesa- molt rarament l'interessat haurà fet manifestament públiques.

- En relació amb l'article 12.4 de l'Avantprojecte, s'estableix que en determinats casos el responsable del tractament pot cobrar un "*cànon raonable*", deixant la determinació d'aquest completament oberta i a criteri, aparentment discrecional, del responsable del tractament.

  En la nostra opinió, s'hauria de determinar clarament la naturalesa jurídica d'aquest cànon, com a preu públic, taxa o si té caràcter sancionador (i regular-lo en conseqüència), a fi d'evitar possibles inconstitucionals

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

derivades de la inobservança del principi de legalitat en matèria tributària o sancionadora.

En qualsevol cas, entenem que la redacció hauria de ser més precisa.

- L'article 13 de l'Avantprojecte proposat s'aparta de l'article 13 de la Directiva que implementa en què no preveu la possibilitat d'ometre la posada a disposició de la informació corresponent a la persona interessada, la qual cosa sembla fonamental en el context exposat anteriorment.

- Addicionalment, a la vista de les previsions de l'article 15 de la Directiva, s'hauria de valorar adoptar **"*mesures legislatives*" específiques** per evitar que s'obstaculitzin investigacions i processos penals, així com actes de prevenció, com restringir totalment el dret d'accés dels interessats a informació d'intel·ligència (com és tota la informació que té la UIFAND en l'exercici de les seves funcions operatives i d'anàlisi), així com tota la informació en mans del Ministeri Fiscal i dels òrgan jurisdiccionals en el marc de les seves investigacions, instruccions, enjudiciaments, etc., que només haurien d'ésser accessibles en la mesura que la normativa processal així ho prevegi i en els termes que aquesta ho prevegi, no podent ésser ni rectificades ni cancel·lades, etc.

  Per contra, l'article 15 de l'avantprojecte no es pronuncia sobre les referides restriccions, en no establir "*mesures legislatives*" en el sentit que sembla indicar la Directiva, sinó que trasllada aquesta càrrega als operadors jurídics i judicials en una redacció molt oberta que genera certa inseguretat jurídica.

- La pròpia Directiva estableix que quan les dades personals siguin tractades en el curs d'una investigació penal o un procediment judicial en matèria penal, l'exercici dels drets d'informació, accés a les dades personals, rectificació o supressió d'aquests i la limitació del seu tractament es farà de conformitat amb les pròpies normes processals nacionals. En la nostra opinió, aquests és un dels àmbits en els quals s'hauria de restringit l'accés a allò que la normativa processal i l'aplicable a les investigacions dutes a terme pel Ministeri Fiscal prevegi (vid. considerant 49 i article 18 de la Directiva).

- En relació amb l'article 16 de l'Avantprojecte, que es correspondria amb l'article 16 de la Directiva, també seria convenient detallar les "*mesures legislatives*" específiques que restringeixin els drets de rectificació o supressió expressament, i no deixar la càrrega als operadors sobre la base d'uns criteris abstractes.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

D'altra banda, l'apartat 3 de l'article fa referència a l'article 15, quan sembla que hauria de fer referència a l'apartat a del propi article 16.3.

- En relació amb l'article 17 de l'Avantprojecte, sembla que la referència que conté a l'article 15, apartat 1, hauria de ser a l'article 15 apartat 3. Es menciona també en aquest article el "*dret a la tutela judicial*", que hauria d'ésser el dret a la jurisdicció.

- En relació amb l'article 18 de la Directiva, s'ha implementat de forma pràcticament literal. El referit article 18 de la Directiva utilitza una fórmula més confusa que la de l'apartat 49 de l'exposició de motius de la Directiva i, addicionalment, entenem que aquesta fórmula també s'hauria d'estendre a la cooperació internacional en matèria penal, extradicions, etc.

  Una possible redacció podria ésser, sense perjudici del que puguin aportar altres institucions i del treball en les comissions que proposàvem anteriorment, la següent: "*el tractament de dades de caràcter personal en el curs d'investigacions penals dutes a terme pels jutges, el Ministeri Fiscal o la policia sota la direcció dels anteriors i en el curs de processos penals de qualsevol tipus, així com l'exercici dels drets d'accés, rectificació o supressió i les seves limitacions en aquelles investigacions i processos, estan únicament sotmesos a la legislació processal aplicable*".

  La terminologia de "*jutges*" i Ministeri Fiscal s'extreu de l'article 94 de la Constitució.

- Pel que respecta a la designació d'un delegat de protecció de dades (article 32 de l'Avantprojecte), no queda clar si el Ministeri Fiscal haurà de designar-ne un (semblaria que sí).

  En qualsevol cas, aquesta seria una responsabilitat que no estava prevista anteriorment, que s'hauria d'atribuir a alguna persona dins la institució que ho requereixi, havent en aquests moments una mancança de formació i capacitació per assumir aquestes funcions, que comportarien una enorme responsabilitat addicional.

- En relació amb la terminologia utilitzada, aquesta s'hauria de revisar a fi d'adaptar-la als conceptes jurídics propis del dret andorrà (v.g., investigacions en lloc de recerques, dret a la jurisdicció en lloc del dret a la tutela judicial efectiva, etc.).

- Finalment, en relació amb la disposició final primera, s'empra la terminologia literal que utilitza la Directiva, existint una regulació i

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.

nomenclatura específica a l'article 26 de la Llei qualificada reguladora de l'activitat de l'Estat en matèria de tractats, derivada del propi article 64.3 de la Constitució.

2.6. Sobre el règim transitori

A fi d'evitar conseqüències no desitjades (v.g., nul·litats, impunitats, etc.) derivades de l'aplicació de l'ordenament jurídic en vigor al moment de la pràctica de les diferents actuacions de la UIFAND, policials, del Ministeri Fiscal, judicials, etc., hauria de quedar clar que les normes contingudes a l'Avantprojecte només s'apliquen, en allò que resulti aplicable (a causa de les restriccions i limitacions que s'han d'introduir a la norma), en relació amb investigacions i processos iniciats a partir de l'entrada en vigor de la norma.

Es tracta d'evitar, perquè entenem que no és la finalitat volguda de la norma, que durant la instrucció posterior a l'entrada en vigor de la norma sobre protecció de dades traslladat o a la vista oral o enjudiciament posterior a aquesta s'apliquin els estàndards de la nova normativa (d'impossible compliment per inexistents en el moment en què es practicaren les actuacions d'investigació) a actuacions, investigacions o processos iniciats o desenvolupats amb anterioritat a l'entrada en vigor de la nova norma.

En qualsevol cas, al redacció concreta del règim transitori és un dels temes que hauria de ser objecte d'anàlisi per la CPP i per les institucions potencialment afectades per la norma.

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=c7db07d8-750c-4f1a-9941-d580bfb4b4a2 emprant el codi segur de verificació.